

B o l g á r
H I R E K

A magyarországi bolgárok kétnyelvű havilapja

2010. február

Цена 150 форинта •• Ár: 150 Ft

Български В Е С Т И

Вестник на българите в Унгария

В Б Р О Я
четете

Бабинден

Трифон Зарезан

Интервю с проф.
Овчаров

Бабинден

В неделя на 17 януари се състоя традиционният Бабин ден в Българския културен дом. Освен драматизацията на обичая, поздравя към новородените и техните майки, към бабите и акушерките, се състоя и кулинарен конкурс. След

„Навярно храната и вкусът, с които сме закърмени, се променят най-бавно и трудно се подлагат на асимилация. Вече десетилетия наред българските жени в Будапеща отбелязват своя празник Бабинден с голяма кулинарна изложба, на

гарката. Наши приятели от България, като известната народна певица Валя Балканска, също представиха свои рецепти. А и не една унгарка, свързана с българското, е станала истински майстор на българската кухня.

Макар че на бабинденската трапеза се срещат какви ли не блюда, все

ят на място опит, който е съобразен с намиращите се тук продукти, е важен, в същото време по някакъв начин отразява и ежедневните нагласи, и празничния календар на българите в Унгария.

Книгата не е изчерпателна. Извън нея останаха не само много рецепти, а и много изкусни майстори

Родените през 2010 г. бебета:

Ализ Пап-Фьолдеш
Арис Губович
Бела Геза Лантош
Боян Бонев
Кристиан Мусев
Нора Чавдарова
Мира Лупа
Сара Ауад
Франка Бабич

(шкембе чорба)
2. Янтра Джагарова
(пържоли с гъби)
3. Николина Нацкина
(картофена супа със зеле)

Традиционно българско ястие

1. Янтра Джагарова
(пълнени чушки)
2. Лили Зафирова

дългогодишни усилия бе осъществен и един стар проект – издаването на готварска книга по рецепти на българките в Унгария. Изданието е двуезично и бе представено за пръв път на женския празник.

За книгата свои изпробвани рецепти са предоставили 25 жени, споделяйки вкусовете с които ежедневно живеят техните семейства. А ето и предговора, с който съставителите се обръщат към читателската публика:

която показват своето готварско изкуство. Традиционният обичай, на който всеки донася нещо за похапване, не е загубил и до днес своя характер. Но навярно желанието да вкусим от повече неща, да обменим опит и рецепти го е превърнало в изложение със състезателен характер, на което проличава не само привързаността към традицията, отвореността към новото, но и майсторлъка на българките.

пак основно място сред тях заема българските традиционни ястия. Рецепти за тях не липсват – в България се издават десетки готварски книги. И все пак, споделени-

кулинари, които не успяха да предоставят своите рецепти.

Нека тя бъде само един начален тласък за събирането на български рецепти и свързаните с тях обичаи, които периодично да стават достояние на по-широк кръг хора, било чрез интернет, било чрез периодичните ни издания.”

Изпращайте вашите рецепти на адрес: bolgonk@bul.hu

Класиране на ястията от кулинарната изложба

Предястие

1. Естер Новакова
(торта от патладжан)
2. Андреа Пробочкай
(овесени хапки)
3. Шаролта Колосар
(кашкавалена торта)

Основно ястие

1. Естер Новакова

(баница с праз)
3. Мариана Мусева
(каварма)

Десерт

1. Елена Колева
(ябълков щрудел)
2. Цанка Маринова
(ясла)
3. Ищванне Харастович
(руло с извара)

Bábanap

Január 17-én, vasárnap került megrendezésre a hagyományos bábanapi ünnepség a Bolgár Művelődési Házban. A szokás bemutatásán, az újszülöttek és anyukáik, valamint a bábák és szülésznek köszöntésén kívül természetesen ételverseny is volt. Az idei évben több éves erőfeszítések eredményeképp egy régi projekt is megvalósult – megjelent az a szakácskönyv, amely a magyarországi bolgár asszonyok receptjeit tartalmazza. A kiadvány kétnyelvű, a bemutatójára az ünnepségen került sor.

25 asszony osztotta meg velünk kipróbált receptjeiket, azokat az ételeket, amelyeket a családjuk a legjobban szeret. És most álljon itt a könyv előszava, amellyel az összeállítók az olvasókhöz fordulnak:

„Az ételekhez, izekhez való viszonyunkat bizonyára az anyatejjel szívjuk magunkba, és ez később csak nagyon lassan változik, alig asszimilálódik. A Buda-pestben él bolgár asszonyok már évtizedek óta ünneplik a Bába-napot kulináris kiállítással, ahol megmutathatják főzőtudományukat. Ez a hagyományos nép-

szokás így speciális jelleget kapott. Mindenki elhossa a maga által készített ételeket, megkóstolják egymás főztjét, és recepteket cserélnek. A bemutató egy idő után versengéssé alakult, ahol a bolgár asszonyok megmutathatják konyhaművészetükben a hagyományokhoz való kötődésüket, és az új iránti nyitottságukat. Néhány Bulgáriai barátunk, mint például a népdalénekesnő Valja Balkanszka megosztotta velünk saját receptjeit, de ismeretési körünkből magyar háziasszonyok is a bolgár konyha mestereivé váltak.

Bár a Bába-napi versenyen mindenféle ennivalót feltálalnak, mégis a tradicionális bolgár ételek foglalják el a fő helyet. Ezekhez rengeteg receptet lehet találni

Bulgáriában, ám mégis nagyon fontos a helybeli tapasztalat: az itteni alapanyagok, a magyarországi bolgárok hétköznapijainak és ünnepi rítusainak ismerete.

Ez a könyv nem merít ki minden lehetőséget. Nem csak receptek, de kiváló szakácsok is kimaradtak belőle. Ám legyen ez kezdőlökés, ami elindítja a bolgár receptek és az ezekkel kapcsolatos népszokások gyűjtését, amelyek később majd az Interneten, vagy az időszaki kiadványainkban is elérhetővé válnak.”

Küldjék el receptjeiket a bolgonk@bul.hu címre

A 2010-ben született babák névsora:

Awwd Szara
Babic Franka
Bonev Bojan
Csavdarova Nóra
Földessy-Papp Aliz
Gubovics Árisz
Lantos Béla Géza
Lupa Mira
Muszev Krisztián

Az ételverseny győztesei

Előétel

1. Novakov Eszter (padlizsántorta)
2. Probocskai Andrea (zabfalatok)
3. Koloszar Sarolta (sajttorta)

Főétel

1. Novakov Eszter (pacallevés)
2. Dzsagarova Jantra (karaj gombával)
3. Nacikina Nikolina (káposztás krumplileves)

Hagyományos bolgár étel

1. Dzsagarova Jantra (töltött paprika)
2. Zafirova Lili (túrós-póré banica)
3. Muszeva Marianna (kavarma)

Desszert

1. Koleva Elena (almás rétes)
2. Marinova Canka (bölc)
3. Harasztovics Istvánné (túrórolád)

Трифоновден

На 31 януари в Българския православен храм бе отбелязан Трифоновден. Освен голям църковен празник, Трифоновден е и патронен празник на българите в Унгария, бележеш началния период на преселението, когато градинарските тайфи са пристигали и започвал градинарския сезон.

Тази година това бе и първата публична проява на новоизбраното Църковно настоятелство с председател Владимир Кирков. В интервю за Българското предаване по унгарското радио Вл. Кирков сподели, че е изцяло отдаден на новата задача и непрекъснато консултира с по-възрастните и опитни членове на настоятелството. Смята, че трябва да се обърне внимание на честването на традиционните празници и да се положат усилия църквата да бъде посещавана от повече и то млади хора. „Както беше на изборите на 28 ноември, добави Кирков – радост е да видиш 150 души в църквата.“ Председателят на църковното настоятелство се спря и на въпроса за изографисването на българския храм. Много е направено в това отношение и от предишното настоятелство – съставени са и са одобрени проектите за изографисването, което трябва да е строго

канонично. „За нас остава по-лесната задача – каза Кирков – да осигурим средствата и да започне работата. Надявам се, до две години да сме готови.“ За целта новото настоятелство желае да обедини усилията на частни лица и организации, като открие отделна банкова сметка, където да се превеждат събраните за целта средства. Средствата по тази банкова сметка ще могат да се използват единствено за зографисването на българската църква в Будапеща. Българите в Унгария не веднъж са демонстрирали своята готовност да подмогнат с дарения общото дело. „Надявам се, че и нашето поколение ще даде своето и няма да се посрамя“ – добави Кирков. Въпреки бушуващата зима на службата по случай Трифоновден

се събраха доста хора, а след литургията бе зарязана лозата, бе избран „цар“ – най-възрастният от присъстващите, и по-стара традиция празникът бе полян с червено вино.

Следобедните часове бяха на майсторите на древната игра табла, в състезанието премериха силите си 8 участници и излъчиха победител. Тази година голямата награда спечели Владимир Кирков, на второ място излезе Гриша Абрашев, а на трето – Власимир Калицов.

Нова година в Зугло

На 10 януари се състоя традиционната новогодишна среща на българите от Зугло. Ангел Грозданов, заместник председател на местното самоуправление, поздрави присъстващите, а Моника Тютюнкова, председател, поднесе питата с късмета. Танцов състав „Янтра“ изнесе кратка програма, след което се състои обичайното сурвакане, а после всички хапнаха от пригответените вкусоти и роднини и приятели се радваха, че се виждат отново.

Зорница пее и танцува

Гости на Чайната в Музея по търговия и туризъм беше фолклорна група Зорница. Те бяха поканени в поредица, посветена на малцинствата в Унгария, като част от европейски проект за малцинствените култури. С гостите разговаря Ноеми Сали. В разговора за българското градинарство се включиха Райна Симеонова Харгитаине и Тая Ронаи, които разказаха за българската поливна техника и дулапа, за първите поселнициот Лясковец. Лили Зафирова пък разказа за жените от Зорница и техните семейства.

След разговора фолклорна група Зорница представи българските коледни обичаи и Йордановден с китка от песни и танци, както и с трапеза с български ястия. За събитието бе изготвен кратък видео-филм като спомен от тази приятна вечер.

Szőlőmetsző Trifon ünnepe

Január 31-én tartották meg a Bolgár Ortodox Templomban Szőlőmetsző Trifon ünnepét. Szent Trifon ünnepe a magyarországi bolgárok számára patrónusünnep is, mivel ez a nap jelenti a kertész munkák kezdetét.

Az idei évben ez volt az újonnan megválasztott Egyházbizottság első nyilvános rendezvénye. Az Egyházbizottság elnöke, Kírkov Vladimir, a Bolgár Rádiónak adott interjújában elmondta, hogy nagyon fontos számára az új feladata, és állandóan konzultál az Egyházbizottság idősebb és tapasztaltabb tagjaival. Úgy véli, hogy nagy figyelmet kell fordítani a

hagyományos ünnepek megünneplésére, valamint arra, hogy többen és a fiatalok is eljárjanak a templomba. „Ahogy az a november 28-i választásokon volt – tette hozzá Kírkov Vladimir, - öröm volt 150 embert látni a templomban.“

Az Egyházbizottság elnöke beszélt a templom kifestéséről is, amelynek a tervei már készen vannak. Számukra már csak az a feladat maradt, hogy összegyűjtsék rá a pénzt és elkezdjék a munkálatokat, remélik, hogy két év alatt el is készülnek vele. Ehhez az új Egyházbizottság egyesíteni szeretné a magánemberek és a szervezetek erőfeszítéseit,

és bankszámlát nyitnak, ahova az erre a célra összegyűjtött pénzt át lehet utalni. Az ezen a számlán felgyülemlett pénzt természetesen csak a budapesti bolgár templom kifestésére lehet majd felhasználni. A magyarországi bolgárok már többször megmutatták, hogy készek adományaikkal segíteni a közös ügyet. „Remélem, a mi nemzedékünk sem marad szégyenben“ – tette hozzá az elnök.

A tomboló tél ellenére igen sokan gyűltek össze Szent Trifon ünnepén, ahol a liturgia után került sor a szőlőmetszésre és a „cár“ megválasztására, majd régi hagyomány szerint az egybegyűltek egy pohár vörösborral köszöntötték az ünnepet.

Újév Zuglóban

Január 10-én ismét a Szönyi Hotelben került sor a zuglói bolgárok hagyományos újévi találkozására. Az egybegyűlteket először Grozdanov Angel, a helyi bolgár önkormányzat elnökhelyettese köszöntötte, majd Tyutyunkov Mónika, az önkormányzat elnöke, körbekínálta a szerencsepénzt rejtő cipőt. A Jantra táncegyüttes rövid műsora után jöttek az újév-köszöntők, majd mindenki megkóstolta a finom ételeket, és rokonok és barátok örültek annak, hogy ismét találkoztak.

A Zornica énekel és táncol

Január 6-án a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban a Nemzeti Teaház vendége volt a Zornica Hagyományörző Együttes. Ez a rendezvénysorozat a kisebbségi kultúrákat bemutató európai projekt. A vendégekkel Szali Noémi beszélgetett. A bolgár kertészekről szóló beszélgetésbe Hargitainé Szimeonova Rajna és Rónai Tanya is bekapcsolódott, akik meséltek a bolgár öntözési technikáról és a bolgárkertészekről, az első Ijaszkoveci áttelepülőkről. Zafirova Lili pedig a Zornicában fellépő asszonyokról és családjairól beszélt. A beszélgetés után a Zornica együttes

karácsonyi és vízkereszti népszokásokat adott elő dalokkal és táncokkal kísérve, és a bolgár konyha specialitásait is bemutatták. Az eseményről rövid videofilm is készült.

Трета конференция на малцинствените институции

За трети пореден път се провежда конференция, посветена на основаните и поддържани от малцинствените самоуправления институции: училища, научни институти, библиотеки, театри, музеи и др. Тя се организира от Секретариата завеждащ въпросите за малцинствата и националната политика при Канцеларията на

министър-председателя, този път в Будапеща. Срещата се проведе в Българския културен дом и бе открита от председателя на ДБУ Димитър Танев. Това е признание за дейността на дружеството, което вече 95 г. е основна организираща сила на българската общност. Конференцията бе приветствана и от

Ференц Гемеш, държавен секретар при Канцеларията на министър-председателя.

Важно място бе отделено на стопанските въпроси и въпросите, свързани с прилагането на правните норми, бяха обсъдени в отделна секция.

Двете пленарни заседания бяха ръководени от Ерика Немет, главен директор на главния отдел за национални и етнически малцинства и нейният заместник Антал Паулик.

По време на целодневната конференция прозвучаха доклади, засягащи различни сфери на културната автономия на малцинствата – училища, печат, музеи, научни институти. В края на заседанията се разгоряха дискусии по неизяснени въпроси, свързани с функционирането на институциите, трудностите, които създава финансовата криза, както и с някои проблеми, свързани с прилагане на действащите правни норми.

Останаха и въпроси, които въпреки желанието на присъстващите, не бяха поставени на дневен ред, тъй като не са нейна тема – например състоянието на националната телевизия и произтичащите от това последици за националните и етнически малцинства.

Снимки: Арпад Ковач

Kisebbségi intézmények 3. konferenciája

A kisebbségi önkormányzati intézmények harmadik országos konferenciáját szervezte meg 2010. január 20-án a Miniszterelnöki Hivatal Kisebbség- és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkársága. A Bolgár Művelődési Házban megtartott tanácskozáson a kisebbségi intézmények képviselői, a kulturális és a pénzügyi szakértői munkatársai, valamint az országos önkormányzatok vezetői vettek részt. A konferencia megnyitóján a házigazdák nevében Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnöke köszöntötte a

résztevőket, majd Gémesi Ferenc, a Miniszterelnöki Hivatal szakállamtitkára beszédében hangsúlyozta, hogy a kormányzati ciklus egyik legfontosabb kisebbségpolitikai célkitűzése a nemzetiségek kulturális autonómiájának megerősítése, és ennek lényegi elemeként a kisebbségi intézményrendszer továbbfejlesztése.

A tanácskozáson megvitatásra került a kisebbségi intézmények szerepe a közösségi identitás megőrzésében, értékelték a közművelődési, közgyűjteményi, művé-

szeti intézmények működésének szakmai hátterét, az esélyegyenlőség érvényesülését a kultúra területén, a közvetlen kisebbségi célú költségvetési támogatok hasznosulását. A konferencián szekcióülés keretében kiemelt figyelmet kapott az országos önkormányzatok által működtetett intézmények gazdálkodásával kapcsolatos gyakorlati kérdések elemzése. A plenáris üléseken a kisebbségi kulturális autonómia kereteit biztosító jogi háttér, a MeH NEKF által a közelmúltban végzett ellenőrzési tapasztalatok bemutatása, az intézményesítési folyamat jövőjét érintő kérdések áttekintése volt a téma.

A két plenárist ülést Németh Erika, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztály főigazgatója, és helyettese, Paulik Antal vezette.

Български икони в Печ

През 2010 г. унгарският град Печ е Европейска столица на културата заедно с Истанбул в Турция и Есен в Германия. В програмите е включено и българско участие. Една от първите големи прояви през годината е откриването на 22 януари в Печ изложба на произведения на християнското изкуство от град Сливен. Градовете Сливен и Печ имат дългогодишни побратимени отношения, които след десетгодишно прекъсване в началото на новия век бяха обновени, благода-

рение на съдействието и на българската общност в града.

Изложбата бе открита в изложбеното пространство Cella Septichora на катедралата в Печ, която е един от най-старите паметници на християнската култура в Унгария. Подходяща атмосфера създаде изпълнението на унгарски хор за църковна музика. Огромно впечатление прави в Унгария, че Сливенската колекция от икони е създадена през последните 40 години със съдействието на Сливенската митрополия. Организаторите от град Печ са дали на изложбата името „Вдъхновени от Бога непреходни шедьоври“. Тя съдържа икони, гравюри, рисунки и църковна утвар, каменна пластика и дърворезба, предимно от 17-18 век. Една от целите на изложбата е да представи град Печ като мултикултурен център, в който си дават среща различни култури. Сред тях е и българската култура, която има стари традиции в града, благодарение на българското малцинство, което живее тук.

В замяна в Сливен ще могат да видят изложба на известния френ-

ски художник от унгарски произход Вазарели, чийто роден град е Печ, където има музей на негово име с богата колекция.

Снимки: Венета Янкова

Bolgár ikonok Pécsen

2010-ben Pécs Európa kulturális fővárosa a törökországi Isztambul és a németországi Essennel együtt. A programok részeként a bolgár kultúra is bemutatkozott. A kulturális évad egyik első nagy rendezvényeként január 22-én a szliveni galéria keresztény gyűjteményéből nyílt kiállítás a városban Isten ihlette, maradandó mesterművek címmel. Szliven 1968-tól 1990-ig már testvérvárosa volt Pécsnek, ezt követően több mint tíz éves hallgatás után 2001-ben újította meg a kapcsolatot a két település vezetése a városban működő bolgár kisebbségi önkormányzat közreműködésével.

A tárlat, amelyet zömében 17-18. századi ikonok és más műtárgyak alkotják, a Cella Septichora látogatóközpontban kapott helyet. A szliveni galéria Keresztény művészet című ikongyűjteménye az elmúlt 40 év alatt a szliveni püspökség együttműködésével jött létre, a folyamat a környékbeli templomok kultuszikonjainak cseréjével egy időben történt. A gyűjtemény viszonylag

nagy időszakot átfogó alkotások egyedi darabjait mutatja be, egyúttal lehetőséget biztosít az elmúlt néhány évszázad művészeti folyamatainak tanulmányozására is.

A kiállítás megnyitóján beszédet mondott Dr. Kunszt Márta pécsi alpolgármester, illetve Radoszt Kosztova, Szliven városának alpolgármestere is. A megnyitó házigazdájaként Mayer Mihály pécsi megyéspüspök beszélt az ikonművészethez fűződő személyes élményeiről.

A tárlat Pécs soknemzetiségű volta előtt tiszteleg. A létszámában kicsinek számító pécsi bolgár kisebbség az EKF-keretből nyert pályázati pénzt jelentős önerővel egészítette ki, hogy létrejöhesse a mostani program.

Pécsen eddig soha nem láthatott a közönség hasonló tárlatot ilyen környezetben. Cserébe a baranyai megyeszékhelyről egy reprezentatív Vasarely-tárlat költözik a bolgár városba, a művész valamennyi korszakából merítve. A szliveni Dimitar Dobrovich Galériában január 29-től március elejéig látható Vasarely-gyűjteményben szőnyegek, festmények, grafikák és szitanyomatok is helyet kaptak.

Футбол в Сегед

За девети път в Сегед бе организирано футболно първенство на малки вратички за отборите на малцинствата, което се състоя на 16 януари. В него българите, излезли на терена със своите звезди от 90-те години, се класираха на четвърто място сред силните отбори на немци, сърби, гърци и арменци. Тазгодишният финалист стана известен след сблъсък на подготвените отбори на сърби и арменци, завършил – както и миналата година – с победа на последните. Българският отбор спечели първия си мач с порой от голове и майсторска игра, но по-късно налегналата целия отбор следпразнична умора каза тежката си дума. Затова и смелите атаки завършваха безуспешно, а отборът не успя да повтори миналогодишния си успех (II място). Но и така не се посрамахме и очакваме следващия юбилеен турнир като евентуални фаворити.

М. Петров

Január 16-án rendezték Szegeden a IX. Szegedi Nemzeti Kisebbségek teremfoci tornáját, amelyen a kilencvenes évek sztárjait bevető bolgárok, az igen erős, német, szerb, görög, örmény csapatokat is felvonultató mezőnyben a negyedik helyet szerezték meg. Az idei esemény a külön erre az alkalomra plusz

M. Petrov

Интернет Радио Татковина

Миналият месец получихме писмо от България, от което разбрахме за съществуването на българско интернет радио, в което голямо внимание се отделя на българите по света.

Ето какво ни пишат колегите от Радио Татковина:

„Интернет радио „Татковина“ стартира с програма на 9 февруари 2008 г. Вече са факт предавания за възможностите за работа в страната, за образованието, туризма, историята, културата, за проблемите на българските емигранти. Стараем се да популяризираме в чужбина всичко родно и мило. В програмата присъстват всички жанрове българска музика, хумор, спорт и т.н.

От изключителна важност за нас е в програмата ни да участват активно българите не само у нас, а и в чужбина. Вече имаме предаване „Българите по света“, в което наш сънародник разказва как и защо е заминал, с какво се занимава, би ли се върнал. Предстоят още предавания с прякото участие на слушателите на онлайн радио „Татковина“. Единствената мисъл, която ни води е – как да зарадваме сънародниците

си, да ги накараме да се усмихват по-често, как да им бъдем полезни. Всеки може да поздрави близки и приятели, да изненада с песен любим човек, независимо в коя точка на света се намира. Много важна част от програмата ни е музиката. Тя е само българска и е от всички жанрове. Тази отговорност е поверена на изключителни професионалисти – музиканти. Можете да ни слушате на www.tatkovina.com”

И така, ако имате време и възможност, потърсете предаванията на Радио Татковина на www.tatkovina.com.

По Радио Татковина вече бе излъчен репортаж за тържеството по случай Бабинден, проведено в Българския културен дом.

Срещи с България

за втори път

За втори пореден път в Българския културен институт се откри изложбата на фотоконкурса „Срещи с България“. Той се организира от Българското самоуправление в XI район и БКИ с подкрепа на Българското самоуправление във II район. Интересното е, че близо 50 % от участниците са унгарци или хора от други народности. Фотографите любители се състезават в няколко категории: репортажни снимки, културни паметници, пейзажи, а фотосите, които са представени в никакъв случай не бива да се подценяват, макар че са дело на любители. За Пламен Пейков, директор на БКИ, един от положителните резултати на изложбата е нахлуването на млади хора в залите на института.

Очевидно проявата е успяла да обедини хората, да ги подтикне да обменят мнения и преживявания. Факт е, че се радва и на голяма популярност – тази година броят на участниците се е утроил. Организаторите се надяват през следващата година интересът към конкурса да е още по-голям.

Носители на награди от фотоконкурса „Срещи с България - 2009“:

Категория „Пейзаж“

Първа награда – Марин Матов: „Есенни цветове“

Втора награда – Йордан Стойчев: „Миро и Нина“

Трета награда – Тамаш Семлер: „Софийско лято“

Трета награда – Силвия Миклош: „Несебърски чайки“

Категория „Културно-исторически паметници“

Първа награда – Ерика Препок: „Мираж и действителност“

Втора награда – Илиян Колев: „Царевец“

Трета награда – Томото Ватанабе

Категория „Репортаж“

Първа награда – Силвия Миклош: „Работа на полето“

Втора награда – Тимеа Пулай: „Репортаж от България“

Трета награда – Милена Владимирова: „На селското игрище“

Трета награда – Силвия Миклош: „Някои са с кола, други – с каруца“

Teremfoci Szegeden

tudót növesztő szerbek és örmények csatáját hozta: ahogy tavaly, most is az utóbbiak győztek. Az első meccsét iskolafocival és gólzáporral nyerő bolgár csapaton idővel egyre jobban látszottak az ünnepek utáni súlyos fáradtság jelei, így a hősiesség hajrákat sorra elbukó mieink nem tudták megismételni a tavalyi bravúros eredményt (2.hely). Ám így sem vallottunk szégyent, valószínűleg a következő jubileumi eseményt mint titkos favorit várhatjuk.

Találkozások Bulgáriával

másodízben

A Bolgár Kulturális Intézetben második alkalommal nyílt meg kiállítás a Találkozások Bulgáriával elnevezésű fotópályázat, amelynek szervezője a XI. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat és a Bolgár Kulturális Intézet. Érdekesség, hogy a résztvevők közel fele magyar vagy más nemzetiség képviselője. Az amatőr fényképészek több kategóriában mérhetik össze a tudásukat. Plamen Pejkov, a Bolgár Kulturális Intézet igazgatója számára a kiállítás egyik pozitívuma, hogy sok fiatal jön el az intézetbe.

A rendezvény, amelyet a II. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat is támogatott, nagy népszerűségnek örvend – az idei évben a résztvevők száma megháromszorozódott. A rendezők remélik, hogy jövőre még nagyobb lesz az érdeklődés.

A „Találkozások Bulgáriával 2009” c. Második Amatőr Fotográfiai Pályázat győztesei:

a „Tájkép” kategóriában:

I.dij – Marin Matev: „Őszi színek”

II.dij – Jordan Sztojczsev: „Miró és Nina”

III. díj – Szemlér Tamás: „Szófia nyár”

III. díj – Miklós Szilvia: „Neszebar síráljai”

a „Kulturális és történelmi műemlékek” kategóriában:

I.dij – Prepok Erika: „Szemfényvesztés és valóság”

II.dij – Ilijan Kolev: „Carevec”

III. díj – Tomoki Watanabe

a „Riport” kategóriában:

I.dij – Miklós Szilvia: „Munka a földken”

II.dij – Pulay Timea: „Bulgáriai riport”

III. díj – Milena Vladimirova: „Falusi futballpálya”

III. díj – Miklós Szilvia: „Van, aki kocsival, van, aki szekérral”

В земите на древните

Археология и туризъм

На 4 февруари в БКИ се състоя среща с известния български археолог професор Николай Овчаров. Неговото посещение, организирано от Любомир Крумов, предизвика огромен интерес и той изнесе лекцията си в препълнена зала. Бе проектиран документален филм за археологическите открития в България през последното десетилетие, след което проф. Овчаров отговори на въпроси на присъстващите. Той бе любезен да даде интервю специално за „Български вести“.

Професор Овчаров, на какво се дължи фактът, че толкова значими

археологически открития бяха направени през последното десетилетие в България?

Този въпрос често ми се задава, задавам си го и аз. Стигнал съм до извода, че през последните 10 години се промениха доста неща в България и то не само от гледна точка на науката археология, но и на цялостното мислене на хората, и на икономиката. Значителни открития са правени и преди това, защото България има повече от 100-годишна археология. През последните 10 години обаче се създадоха предпоставки за развитие на културно-историческия туризъм. Днес у нас се развива туризъм не само в неговия стандартен вид – море и планина. Обърнахме се най-сетне и към нашето културно наследство като обект на туризъм. Не че не са правени опити и преди това, но преди 1989 г. зад железната завеса туризмът трудно се развиваше, тъй като изисква пазарна икономика. След това България влезе в серия от политически и икономически кризи и именно в началото на новото хилядолетие се създадоха благоприятни предпоставки.

Самите ние, заедно с покойния Георги Китов, също постепенно стигнахме до мисълта, че паметниците, които намерихме, могат да легнат в основите на този туризъм. Трябва да подчертая, че България е сред трите страни в Европа с най-много археологически паметници, наред с Италия и Гърция. Имаме над 40 000 археологически обекта и направо не знаем откъде да започнем. С времето се очертаха приоритетите, където да се инвестира. Това са старите ни столици – Плиска, Велики Преслав и Велико Търново, които бяха малко позабравени, но през последните години

отново им се обръща внимание. Тракийските паметници – храмът при Старосел, Долината на царете с няколко уникални гробници. Добре се нареждат в тази поредица скалният град Перперикон, светилището на Орфей при Татул. С отварянето на границите към Гърция и включването на Северна Гърция в туристическия обмен смятам, че ни очаква голямо бъдеще. На 16 януари бе открит поредният ГКПП между България и Гърция при Златоград, който е много важен, понеже е в средата на планината. Той води до Перперикон, до Татул, до Златоград – един преоткрит възрожденски град. Тези обекти са в основата на този „бум“ в туризма, наред с научните качества на обектите, по които работим.

Съвместими ли са понятията археология и маркетинг? Казано другояче: действително ли може да съперничи България с Гърция и Италия по културно-историческо наследство?

Абсолютно съм убеден, че тези понятия са съвместими. През последните десет години дори поизоставих чисто академичната си кариера, за да мога да убеждавам и правителство, и бизнесмени, и хората като цяло, че това е точно така. Преди всичко трябва да има потенциал за развитието на културния туризъм, какъвто България безспорно има. В някои отношения

дори повече от Гърция. Но Гърция го прави вече 40-50 години, а ние доста сме изостанали. Виждаме, и какво направи Турция със своите паметници през последните 15-18 години.

Важното е да се започне. Опитвам се да обяснявам, че археологията е икономика и в крайна сметка парите, които държавата влага в археологията са инвестиции и тези средства ще се възвърнат многократно. Пътят е бавен. България има и икономически трудности. Но кризата, колкото и да е неприятна, изигра и положителна роля, защото се видя, че безумното вкарване на средства в гигантски комплекси от хотели на Черноморието в крайна сметка води до фалит на техните инвеститори. Мисля, че след кризата ще бъдат преосмислени много от позициите в туризма – не че имам нещо против морето, но море има на много места, а не е така с културните паметници.

Има ли връзка между това, което се намира някъде под земята и съзнанието и самочувствието на хора-

та, които населяват тази земя?

Разбира се. Искам да обърна внимание, че освен това връзката с хората е много важна. Не е достатъчно паметниците да бъдат само разкри-

Az ősök földjén

Régészet és turizmus

Február 4-én a budapesti Bolgár Kulturális Intézet vendége volt Nikolaj Ovcsarov régészprofesszor. Az ismert professzor előadására megtelt az Intézet nagyterme. Az utóbbi évtized régészeti felfedezéseiről szóló dokumentumfilm levetítése után pedig Ovcsarov professzor válaszolt a jelenlevők kérdéseire, majd készséggel adott interjút a Bolgár Híreknek.

Professzor úr, minek köszönhető, hogy ilyen jelentős régészeti leletekre bukkantak az elmúlt évtizedben Bulgáriában?

Ezt a kérdést gyakran teszik fel nekem, sőt én is felteszem magamnak. Arra a következtetésre jutottam, hogy az elmúlt tíz évben sok minden megváltozott Bulgáriában, nemcsak a régészet terén, hanem az emberek gondolkodásában és a gazdaságban is. Jelentős felfedezések korábban is voltak, de az elmúlt évtizedben megteremtették a kulturális turizmus feltételeit. Végre felismertük, hogy a kulturális örökségünk is a turizmus része lehet. Ugyan korábban is voltak ilyen irányú kísérletek, de 1989 el tt a vasfüggöny miatt a turizmus nagyon

lassan fejlődött. A rendszerváltozás után pedig az ország politikai és gazdasági válságokat élt át, így csak az új évezred elején indulhatott igazán fejlődni a kulturális turizmus.

Nagyon fontosnak tartom megemlíteni, hogy Bulgária az egyike azon három európai országnak, ahol a legtöbb régészeti emlék található, a másik kettő Olaszország és Görögország. Több mint 40.000 régészeti emlék van Bulgáriában. Idővel kikristályosodtak a prioritások is, hol kezdjük a befektetéseket – elsősorban a régi fővárosokban, Pliszkában, Veliki Preszlavban és Veliki Tirnovóban, valamint a sziklaváros, Perperikon, valamint a Tatul

mellett lév Orfeusz sirja is tartozik. Az új határátkelő megnyitása Zlatogradnál Görögország felé szintén jó hatással lesz a turizmusra.

A régészet és a marketing összeegyeztető fogalmak? Másként mondva: Bulgária valóban konkurrálhat Görögországgal és Olaszországgal a kulturális-történelmi örökség terén?

Meg vagyok győződve róla, hogy a két fogalom összeegyeztethető. Az utóbbi tíz évben egy kicsit el is hanyagoltam a tudományos karrieremet, hogy meggyőzzem a kormányt és az üzletembereket arról, hogy ez így van. Bizonyos értelemben Bulgáriának nagyobb lehetőségei vannak a kulturális turizmus fejlesztése területén

Görögországnál. De Görögország már 40-50 éve kiaknázza a lehetőségeit, Bulgária pedig nagyon le van maradva. Én próbálom mindenkivel megértetni, hogy az a pénz, amit az állam a régészetbe fektet, egy olyan befektetés, amely sokszorososan megtérül. Az út azonban lassú. Bulgáriának gazdasági nehézségei is vannak. De a válság, akár mennyire kellemetlen is, pozitív szerepet is játszik, mivel kiderült, hogy a hatalmas szállodák építése a tengerparton a befektetők csődjéhez vezet. Úgy vélem, a válság után átértékelésre kerülnek a pozíciók a turizmusban – nem mintha valami kifogásom lenne a tenger ellen, de tenger sok helyen van, ilyen kulturális értékek viszont nem.

Van-e valamilyen kapcsolat a

között, ami a föld mélyén található és azon emberek öntudata és önérzete között, akik fölötté élnek?

Természetesen. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy nagyon fontos a kapcsolat az emberekkel. Nem elég csak feltárni a leleteket. Ha az emberek nem kerülnek kapcsolatba a történelemmel, sőt a legendákkal, a legszebb régészeti emlék is csak egy halom kő marad. Példának hozhatom fel perperikont, amely valóban egyedülálló. Még két ilyen sziklaváros van a világon – az egyik Grúziában, a másik Indonéziában. Ma még csak a legfőbb részeit tártuk fel, de méreteiben olyan hatalmas, hogy évtizedek kellene a teljes feltáráshoz. Ezt a várost több ezer évig lakták. De akkor váltotta ki az igazi érdeklődést, amikor

ти. Ако те не се свържат с историята, дори с легендите – защото така се прави туризъм навсякъде, и най-красивият архитектурен паметник, изтръгнат от земята, остава купчина камъни. Мога да дам пример с Перперикон, който наистина е уникален. Още два такива скални града има в света – един в Грузия и един в Индонезия. Днес разкриваме само основните му части, но по своите мащаби той наистина е импозантен и ще минат десетилетия докато бъде напълно разкрит. Градът е бил обитаван в продължение на хилядолетия. Но истинският интерес бе предизвикан, когато стана ясно, че в Перперикон е бил храмът с прорицалището на Дионис, един от най-големите храмове на древността, споменат от Херодот наред със светилището Аполон в Делфи. Тук – в Перперикон, е идвал Александър Македонски, тук римляните научи-

ли, че ще станат световна империя, а по-късно оттук започнало покръстването на Родопите в края на IV век. Появиха се вече и какви ли не писания по въпроса. Преди няколко месеца една авторка издаде книгата „Тринадесетте рози“, в която твърди, че на Перперикон е бил самият Христос, който бил повлиян от орфизма. Не казвам, че съм съгласен, но в появата на тези всевъзможни проучвания и легенди няма нищо лошо. Нека да се говори. Няма място в света, свързано с древната история, което да не е обвеано от легенди, да не са лансирани крайни хипотези. По този начин у хората се предизвиква интерес.

За съжаление, все още нямаме цялостна политика за популяризиране на паметниците. Рекламата е нещо задъжително, но тя трябва да върви успоредно с изграждането на инфраструктурата.

Ако един българин от Унгария тръгне за България, какъв маршрут бихте му предложили, за да види най-интересните неща.

Вие говорите за така наречените културни дестинации или клъстери, както ги наричат. Естествено, всички паметници не могат да се видят за 2-3 дни, затова трябва да си избере определен маршрут. В момента съм съветник на една голяма организация на хотелиерите и ресторантьорите, тази година през септември те ще имат световен конгрес в

България. Само преди няколко дни ме натовариха да разработя подобни дестинации. В рамките на една двудневна екскурзия бих предложил да се посетят Източните Родопи. Тръгвайки от София, трябва да се отиде до Хасково и там да се посети Александровската гробница, където миналата година с японски средства бе открит музеят на тракийската култура в Източните Родопи. Оттам човек може да се отправи към вътрешността на Родопите и да посети Кърджали – 55-60 км в западна посока. Околностите на Кърджали са наситени с паметници: Перперикон, Татул, византийския манастир Св. Йоан Продром от XI век – напълно реставриран. И оттам, продължавайки, да достигне до Златоград – още 50 км, от Хасково – 110-115, където ще види уникалния възрожденски център и ще се потопи изцяло в атмосферата на Родопите. Това е едно двудневно пътуване с преспиване в автентична обстановка в Златоград. А от 15 януари т.г. минавайки по новия път може да стигне до Бяло море, което се намира само на 70 км. Малко страни в Европа могат да направят подобна оферта.

IV. században. Rengeteget írtak már erről a kérdésről. A közelmúltban még az is megjelent egy könyvben, hogy maga Krisztus is járt Perperikonban. Nem azt mondom, hogy egyetértek ezzel, de nem tartom rossznak, ha különböző legendák kapnak szárnyra, mert ez felkelti az emberek érdeklődését.

Sajnos Bulgáriában még mindig nem tökéletes ezeknek az emlékhelyeknek a népszerűsítése. A reklám nagyon fontos, de mellette az infrastruktúrát is ki kell építeni.

Ha egy magyarországi bolgár elindul Bulgáriába, milyen útvonalat ajánlana neki?

Természetesen 2-3 nap alatt nem lehet megnézni minden kulturális emléket, ezért ki kell választani egy meghatározott útvonalat.

nalat. Egy kétnapos kirándulás keretében a Kelet-Rodopét javasolnám. Szófiából indulva el kell menni Haszkovóba, ahol meg kell nézni az Alekszandrovói síremléket, ahol tavaly a japánok támogatásával nyílt meg a trák kultúra múzeuma. Onnan el lehet jutni a Rodope belsejébe – Kardzsali környékén rengeteg látnivaló van: Perperikon, Tatul, a Szt. Joan Prodrom bizánci kolostor a XI. századból. Utána el kell menni Zlatogradba megnézni az újjászületés kori városközpontot. És január 15-e óta innen el lehet jutni a Fehér-tengerhez is, amely mindössze 70 km-re van. Kevés Európai ország tud ilyen útvonalat ajánlani.

Две български книги

Две нови български книги излязоха в издателство Напкют, което е най-преданият радетел за българска литература в Унгария, заедно със своя редактор и преводач Дьорд Сонди: сборник със съвременни български разкази и сбърник с археологически изследвания на

унгарски учени за България. Колкото и различни като тематика двата сборника дават израз на многостранен интерес към България, към нейното минало и настоящце.

Подбора на разказите е направен от Малина Томова, а нейното издателство Стигмати е съиздател.

Представени са български автори от няколко поколения, оставили следа в българската литература, въпреки трудните условия – липса на достатъчно и периодично излизащи литературни списания и свиването на разказа в колонките на вестниците. Представени са както нашумели имена като Георги Господинов, Алек Попов, Емилия Дворянова, Елена Алексиева, Кристин Димитрова, Боян Биолчев, така и недотам популярните Влади Киров, Росица Бокровски. Сборникът е снабден с послеслов на Йордан Ефтимов, който прави опит да анализира общите черти и различията между отделните разказвачи. Разнообразието от автори е представено и чрез многообразие от преводачи – наред с Ленке Чикхейи, Лайош Салаи, Петер Кръстев, Андреа Генат, срещаме имената на Кристина Менхарт, Естер Стойчева, Иван Андреа. Дьорд Сонди е не само издател, а и преводач на някои от текстовете.

Сборникът „Авари, болгари, унгарци“ е резултата на научната среща на български и унгарски археолози, проведена в Унгарския

институт в София, която възстановява стародавна традиция за взаимодействие на учени от двете страни. Сборникът съдържа научните доклади на унгарските археолози, които засягат изследвания на степната култура на племената в Карпатския басейн и край река Дунав през Средновековието.

Bolgar színmű magyarul

A Budapesti Kamaraszínház a Tivoliban (VI. ker. Nagymező u. 8.) mutatja be 2010. március 13-án este Jurij Dacsev: *Kutyapanzió* című komédiáját Ács János rendezésében, Almási Éva és Tordy Géza főszereplésével. A kiváló kortárs bolgár szerző darabját első ízben láthatja magyar közönség.

További márciusi előadások: 16-án, 25-én, 26-án.

Jegyek kaphatók a Budapesti Kamaraszínház Szervezésén (VII. ker. Asbóth u. 24.) délelőtt 10-től este 7-ig Tel: 343-1116, 343-1125, valamint a Tivoli pénztárában (VI. ker. Nagymező u. 8.) minden nap du. 2-től este 7-ig Telefonszám: 351-6812

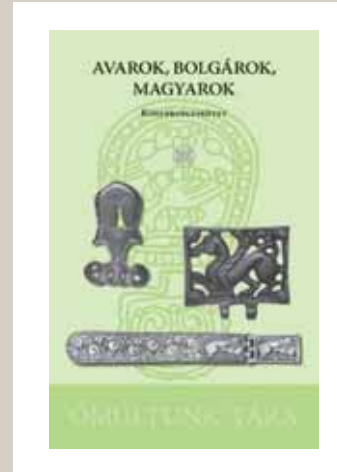
A színházról és az előadásokról további információ a színház honlapján olvasható: www.budapestikamaraszinhaz.hu

Két új könyv

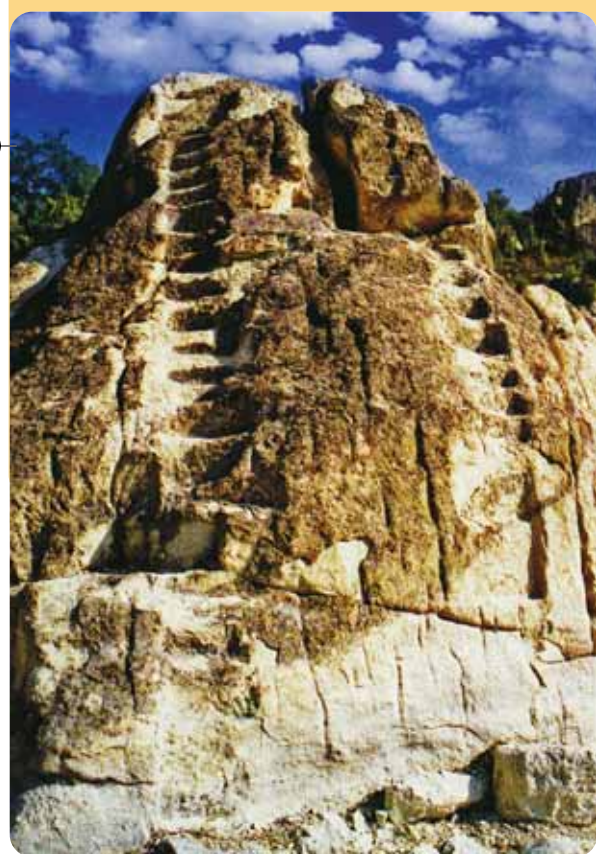
A közelmúltban két új könyv jelent meg a Napkút Kiadó gondozásában. Az egyik egy antológia, amely Almák címen látott napvilágot, és 16 kortárs bolgár elbeszélő műveit tartalmazza. A kötet utószavát Jordan Evtimov írta, és a Bolgár Köztársaság Kulturális Minisztériuma anyagi segítségével jelent meg, a Budapesti Bolgár Kulturális Intézet és a Zuglói Bolgár Önkormányzat támogatásával.

A másik könyv az *Avarok, bolgárok, magyarok* című konferenciakötet. 1990 előtt a bolgár és a magyar régészek

gyakran, sőt több-kevesebb rendszerességgel találkoztak Magyarországon és Bulgáriában egyaránt, hogy kicseréljék gondolataikat a feltárt leletekről. Ez a

kapcsolat azonban a politikai és tudományos szervezési változások miatt megszakadt. 2009 tavaszán aztán magyar és bolgár régészek, antropológusok, történészek végre újra találkozhattak Szófiában. A kötetben az ott magyar részről elhangzott régészeti előadások kibővített szövegeit olvashatjuk. Számunkra kölcsönösen fontos az avar, az ősbolgár, valamint a honfoglaló magyar régészeti emlékek kutatása, hiszen egykoron ezek a népek igen szoros politikai, gazdasági kapcsolatban éltek egymással a Duna-medencében. Ennek folytatása lehet az, hogy a mai európai népek közül – genetikai tekintetben – hozzánk legközelebb éppen a bolgárok állnak.

kiderült, hogy Perperikonban volt Dionüszosz temploma, az ókor egyik legnagyobb temploma, amelyet Hérodotosz együtt említ a delphoi Apollón szentélyel. Itt, Perperikonban járt Makedóniai Nagy Sándor, a rómaiak itt tudták meg, hogy világbirodalomvá válnak, és később innen indult a Rodope megkeresztelése a

Четвърта Божия заповед

„Помни съботния ден, за да го светиш; шест дена работи и върши в тях всичките си работиха седмия ден е събота на Господа, твоя Бог”

Възлюбени,

И четвъртата Божия заповед е въплотена във формата на строг закон, и колкото да ни изглежда трудна за изпълнение сега, тя е поредното благодеяние, което ни учи на добро, защото се отразява благотворно върху всички, които я спазват.

Тази Божия заповед е всепризната от всички: от вярващи и невярва-

щи, от лекари и държавници, от учени и невежи, защото е естествена, целесъобразна и полезна. Нима човек може да издържи дълго на физическо или умствено творческо натоварване без одих и почивка! А който си позволи да наруши Божествената ѝ наредба – сам навлича наказанието ѝ! –Защото, рано или късно – спечелените за работата в неделя пари, често отиват за лекар и лекарства.

След като сме се трудили през цялата седмицата само за себе си, Бог е отредил да посветим на Него неделния ден, който в Стария завет се нарича събота (еврейска дума), означаваща почивка или

празник. Но как да оползотворим този ден Господен! Дали само като се освободим от ежедневните си занимания – отдавайки се на лентяйство, или да го изпълним със съдържание: богоугодно, възвишено, духовно и спасително.

Търсейки смисъла на тази Божия заповед и значението на думичката празник, неволно се опитваме да тълкуваме начални-те ѝ слова: ”Помни съботни ден, за да го светиш”, които ни внушават единствено, че този ден е забележителен, празничен ден за душата, а другите дни са обикновени, битови, делнични. Шест дни ще се грижиш за временния си земен живот, а седмият

–ще е твоята безкръвната жертва за своя Създател, денят който ще изпълниш със свети дела – благословени от Господния ден.

Като че ли посещение на неделното богослужение в храма Господен е практически първата крачка към себеосвещаването ни. Защото там, по време на светата литургия, в мига, когато става великото чудо на преосъществяването на св.Дарове, и чрез неизследимата Божия любов хлябът и виното (св. Евхаристия) се превръщат в плът и кръв Христови – с които се причестяваме, тогава всички ние получаваме благодат и безсмъртие, според думите на Исус Христос: ”Който яде Моята плът и пие Моята кръв, има живот вечен и Аз ще го възкреса в последния ден”

В този ден и час потъналата в море от ежедневните си грижи и суета душа на вярващия християнин изплува и диша молитвения благодатен въздух на деня Господен и сама общува с Бога пиейки ненаситна сили животворни, сили за борба с греха в света на злото.

Всеки, който е докоснал този дивен свят на пречистващият молитвен диалог, излиза от храма сякаш озарен от небесна светлина, и изпълнен с благословени чувства пре-кращва прага на дома си окрилен от неземни преживявания и онази тиха надежда в душата, която те прави и борбен, и добър, и милостив.

Колко много губи всеки, очите на когото не са проронили ни една сълза от радостта, след изповяданата болка под купола на храма, а потопен в грижи, изгубен в лабиринта на житейските тревоги, обезличен от мъки и незгоди, линей духовно, жив мъртвец, непочувствал ни за миг дори, че е живял живот без нито ден на Бога посветен.

О, излезте точно вий за час поне от затвора доброволен! За всички вас Спасителят донесе небето (Църквата) на земята, от чийто купол ви гледа благия лик на Господа, който ще отнема винаги невидимо мъката от плещите ви уморени; и ще ръси с невидимия дъжд на необозримата Си милост вашта наранена, но за ласките на

Бога копнееща душа!

Елате вий в единствения час, когато Божият Агнец ще е заклан за вас! И Господния кръв ще се предложи на жертвеника! И серафимите ще преклонят колени си пред олтаря и ще споделят невидимо с вас благодатта на Спасителя Христос.

Съзнателния, изпълнен със самоуважение християнин, не бива да отсъства от общественото богослужение – освен поради болестзащото църковния канон е предвидил отлъчване за пропусналите последователно три неделни служби.

Възлюбени, втората решителна крачка за нашето себеосвещаване е да посветим неделния ден на Господа във вършене единствено на всякакви богоугодни дела – делата на любов и милосърдие към Бога и ближните, защото Бог е любов.

Няма ли в един празник любов – в него не търси привлекателност, а още по-малко радост или красота, защото само полъхът на любовта единствено обагрят празника различно – с онова неповторимо настроение, което с годините не остарява, а подхранва душите ни с благодатните си преживявания.

Затова нека превърнем неделата в празник достоен за Господа, защото както е казал Исус Христос: ”Неделята е направена за човека, а не човекът за неделата.” Тя е ден, който трябва да осмислим, като вършим сами делата на Господа; защото неделата е нашата жертва

на любвеобилно добротворство: да посетим болни и изоставени, да дадем от излишъка на бедния, да обнадеем отчаяния, да стоплим сърцето на самотника – да им поднесем с много любов тази животворна трошичка от Божията обич. Възлюбени, чувствайки се с право горди и честити, че изповядваме неподправената православна вяра, нека усърдно да се стараем да следваме с мъдрост и разсъдливост деня на Бога – неделата, която е победното знаме на християнина, сътворена единствено за да се радваме и веселим в нея навеки.

Амин.

(слева)

С дълбока скръб и болка в душата ни съобщаваме на всички роднини, близки и познати,

че на 24 януари 2010 г. на 76 годишна възраст след дълго боледуване

почина

Иван Георгиев Царвуджиев

Поклон пред светлата му памет!

От опечалените: съпруга, дъщеря и внуци

Mély fájdalommal a szívünkben értesítjük rokonainkat, barátainkat, ismerőseinket, hogy 2010. január 24-én életének 76. évében

betegségben elhunyt

Carvuldsiev Iván

Emlékét megőrizzük!

Gyászolja családja: felesége, lányai és unokái

Магаре и кон

Магарето и Конят тръгнаха на воденица. Магарето се влачело едвам-едвам, защото на гърба му били натоварени два чувала жито, а охранения кон препускал празен и бодро цвилел.

- Ох! - изпъшкало магарето. - Колко много тежат пуските му чували! Задъхам се. Ако падна, ще умра. Моля ти се, Кончо, помогни ми! Кажу на стопанина да прехвърли единия чувал на твоя гръб.

Но конят си правел оглушки и пет пари не давал за своя претоварен другар.

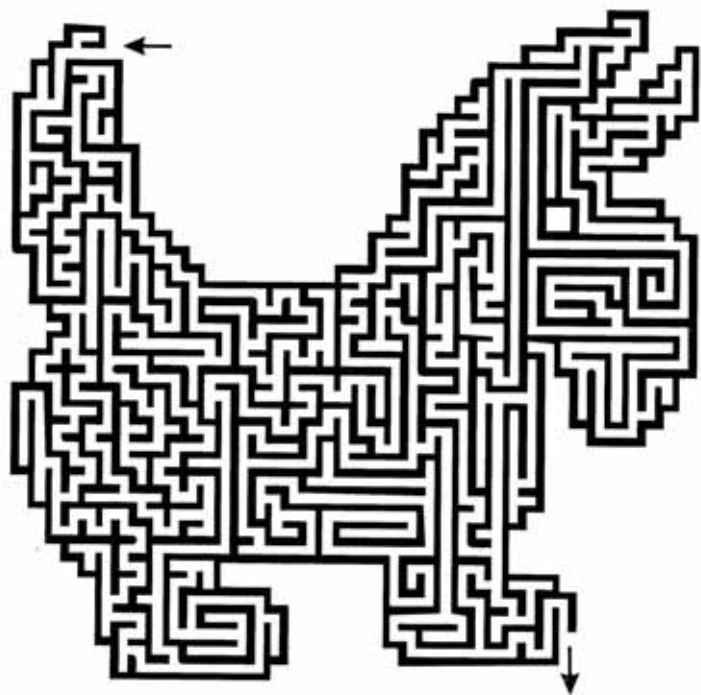
На едно каменисто място магарето се препънало, стропило се на земята и издъгнало под чувалите.

Тогава стопанинът на двете животни наместил магарешкия самар и чувалите върху конския гръб, шибнал коня с камшика си и го подкарал напред.

Конят се превил под тежкия товар, въздъхнал, извил глава към магарето и рекъл:

- Ех, братко, ако бях послушал молбите ти, сега щях да нося само един чувал жито. И захванал да преплита краката си.

Българска народна приказка

Лозарят и косето

Напекло топлото мартенско слънце. Закапали весело капчуците.

Стопанинът грабнал ножицата и се провикнал към косето:

- Хайде, Косе Босе, тръгвай с мене да подрежем лозите!

- Не мога - отвърнало косето, - защото си имам работа: гнездо вия.

И отлетяло за сламчици.

Зашумял развигорът над хълмовете. Избуяли новите ластари на лозите. Бръмнали пчелите по градините. Стопанинът нарамил мотиката и погледнал към гнездото на косето:

- Тръгвай, косе, с мене - да прекопаем лозето.

- Дума да не става! - отвърнало косето. - Аз тъкмо сега съм захванало да снасям яйца!

И се накоошинило в гнездото.

Затрещели юнските гръмотевици. Проливни дъждове окъпали земята. Стопанинът нагърбил пръскачката и пак викнал на косето:

- Косе Босе! Хайде да пръскаме, че маната може да изгори гроздето.

- Върви сам! Не виждаш ли, че аз тука пиленца мътя! - отвърнало косето и притихнало в гнездото.

Гъсти буренаци заглушили лозите. Грижовният стопанин наточил косера си и попитал косето:

- Нямали, косенце, да дойдеш с мене - да оплевим лозето?

- Няма! - отвърнало косето, - Сега пък ще уча пиленцата си да хвърчат.

Настъпила есента. Кехлибарени гроздове натегнали под лозите. Стопанинът подкарал колата към лозето.

- Къде си, Косе Босе? - провикнал се той.

- Тук! - изчуруликало косето.

- Хайде да берем грозде!

- Ида! - пръпнало косето. - Почакай само да повикам пиленцата си. Всички ще берем!

Но лозарят му казал:

- Почакай, косе, почакай ти сега. Който не е работил, не трябва и да яде.

Българска народна приказка

Хороскоп за 2010 година

Везни (24 септември - 23 октомври)

Един представител на този знак има две страни. Той може да бъде изключително срамежлив, пасивен и чувствителен и обратното - динамичен, активен и общителен човек. За вас 2010 година е пълна с изненади и неочаквани събития. Ако сте обвързани, за да постигне успех във вашата връзка трябва и двамата да се научите да правите компромиси. Но ако не сте обвързани, то през 2010 година може да очаквате истински гореща връзка. Истински добрият секс и искрената любов ще доминират.

Скорпион (24 октомври - 22 ноември)

Скорпионът е най-подтайният знак от зодиака. Хората родени под този знак са изключително страстни, магнетични, възискателни и вежливи. През цялата година ще чувствате прилив на енергия и ентузиазъм. Когато сте влюбени за вас важи „всичко или нищо“, защото не можете да направите нещо по средата, особено, когато това включва и сърцето ви. Ако сте обвързани ще с партньорът/ката ви ще се допълват взаимно в секса и в любовта. Нищо нама да ви липсва. Ако пък сте свободни е много вероятно да се влюбите съвсем неочаквано.

Стрелец (23 ноември - 21 декември)

От всички знаци Стрелецът е най-енергичният и положителен знак. Той се отличава с изключителната си динамична личност, смесена със страст и вълнение. През 2010 година може да постигнете едни от най-големите си успехи и постижения.

Когато става дума за любов и секс, вашата половинка е благословена да има такъв човек до себе си. През средата на тази година е добре да използвате въображението си за да не истинат отношенията ви. Ако се постараете сексът наистина ще е горещ. Ако все още сте сами, през втората половина на годината неочаквано ще започнете нова романтична връзка.

Козирог (22 декември - 20 януари)

Козирогът е зодиакален знак за сериозни хора. Хората, които са родени под този знак са изключително независими, мислят напред в бъдещето, уверени са, практични и внимателни. 2010 година ще е пълна с безброй изненади. През тази година за да бъдете отговорни към една връзка, първо трябва да бъдете искрени с вас самите. Само тогава ще изпитате истинското удоволствие от секса и любовта. Възможно е към края на годината да се върнете към стара връзка и тогава наистина да се влюбите

Водолей (21 януари - 19 февруари)

От всички знаци Стрелецът е най-енергичният и положителен знак. Той се отличава с изключителната си динамична личност, смесена със страст и вълнение. През 2010 година може да постигнете едни от най-големите си успехи и постижения. Когато става дума за любов и секс, вашата половинка е благословена да има такъв човек до себе си. През средата на тази година е добре да използвате въображението си за да не истинат отношенията ви. Ако се постараете сексът наистина ще е горещ. Ако все още сте сами, през втората половина на годината

Издание на Българското републиканско самоуправление, 1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Редакция

Андреа Генаг (главен редактор),

Моника Тютюнкова,

Светла Кюсева

Отговорен издател

Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария, СБС и на Българските самоуправления в IV, V, VIII, IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XXI и XXIII район на Будапеща и във Фелпъжожца, Печ, Сегед, Халастелек, Дунахарасти, Дунакеси, Лорев, Мишколц, Дебрецен, Сигетсентмиклош, Ерд и Естергом.

**B o l g á r
HÍREK**

A Bolgár Országos Onkormányzat (1093 Budapest, Lónyay u. 41) kiadványa

Szerkesztőbizottság

Genát Andrea (főszerkesztő),

Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika

Felelős kiadó

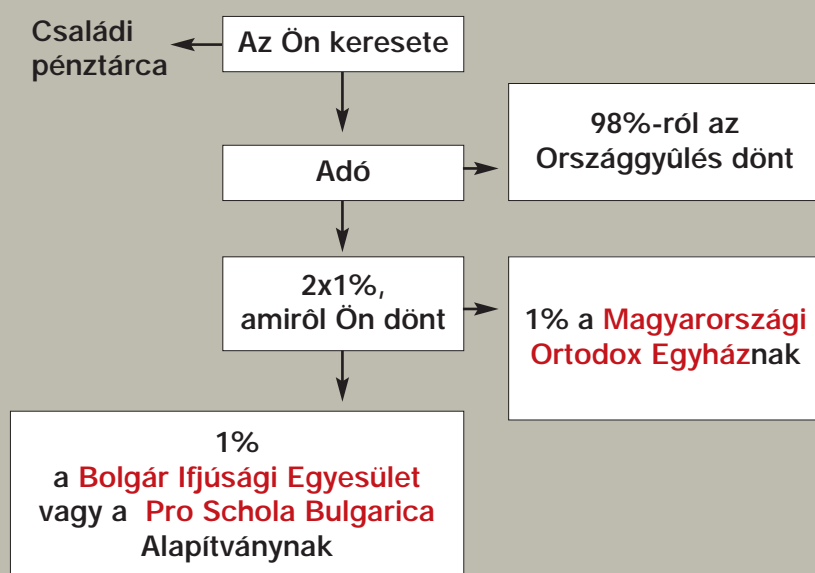
Muszev Dancso

Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért Közalapítvány, a FBO és a IV., V., VIII., IX., XIII., XIV., XV., XVIII., XXI. és XXIII. kerületi, valamint a Felsőzsolcái, a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Lórévi, a Miskolci, a Debreceni, a Szigetszentmiklósi, az Erdi és az Esztergomi Bolgár Kisebbségi Onkormányzat támogatásával. ISSN 14163098 MS Mester Stúdió, Globe Print Nyomda

неочаквано ще започнете нова романтична връзка.

Риби (20 февруари - 20 март)

Риби е най-капризният знак от зодиака. Те се отличават с ловкост, бързина, остър ум, приятелски настроени са, сантиментални са и са много щедри. 2010 година може да доведе някои промени в живота ви. През тази година ще се радвате на повече стабилност и по-малко проблеми в любовта и сексуалния ви живот. Ако все още нямате човек до себе си, то към средата на годината се подгответе за нова вълнуваща любов.

Egy százalék!

Önnek május 20-áig adóbevallást kell készítenie, melyhez a hivatalos nyomtatványokat ezekben a napokban kapja meg. Szeretnénk felhívni a figyelmét arra, hogy adóbevallásának első oldalán, a C ablak utolsó sorában jelezheti, hogy nyilatkozatot tesz adója kétszer egy százalékaról –

a **Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház** (technikai szám: 0372), továbbá a **Bolgár Ifjúsági Egyesület** (18089154-1-41) illetve a **Pro Schola Bulgarica Alapítvány** (adószám: 18066184-1-42) javára.

Ne feledje, ha nem rendelkezik az 1%-okról, azok az állami költségvetésbe kerülnek, és sorsukról mások döntenek – Ön helyett!

ПОКАНА

Българското самоуправление в XI. столичен район „Уйбуда”, Български културен форум и Български културен институт

любезно канят Вас и децата Ви на

**ПЪРВОМАРТЕНСКИ ПРАЗНИК
„БАБА МАРТА”**

на 28 февруари (неделя) 2010 г., от 10.30 часа
в Българския културен институт
(VI. район Будапеща, бул. „Андраши” 14.)

Програмата включва:

Баба Марта ще навести децата и ще подари мартеници на малки и големи, детска програма, изработване на мартеници, прожекция на детски филм, боди арт и детски коктейл

MEGHÍVÓ

A XI. Ker. Újbuda Bolgár Kisebbségi Önkormányzata, a Bolgár Kulturális Fórum és a Bolgár Kulturális Intézet

tisztelettel meghívják Önt és gyerekeit

**MÁRCIUS ELSEJEI „BABA MARTA”
ÜNNEPSÉGRE**

2010. február 28-án (vasárnap), 10.30 órakor
a Bolgár Kulturális Intézetben,
a rendezvény helyszíne: VI. ker., Andrássy út 14.

A műsor tartalma:

Baba Marta meglátogatja a gyerekeket és martenicákat fog ajándékozni kicsiknek és nagyoknak, gyerekműsor, martenicák készítése, gyerekfilm vetítése, arcfestés és gyerekkoktél

Българското републиканско самоуправление,
Дружеството на българите в Унгария
и
Българският културен институт
най-учтиво Ви канят

на тържество, посветено на националния празник на България Трети март по случай 132 години от Освобождението на България.

Празникът ще се състои на 3 март, сряда, от 18.00 в Българския културен дом (1097 Будапеща, ул. Вагохид 62).

В програмата: Детско-юношеска хорова студия „Св. Георги Победоносец” от Русе

Студията има тематично богат и стилово разнообразен репертоар и затова е желан изпълнител на празнични концерти в цяла България. Взема участие в оперни спектакли, изнася благотворителни концерти и участия в Мартенските музикални дни в Русе. През 2005 г. хорът участва в престижния фестивал Musica Sacra в Рим, който се провежда под патронажа на Ватикана и ЮНЕСКО.

A Bolgár Országos Önkormányzat,
a Magyarországi Bolgárok Egyesülete
és
a Bolgár Kulturális Intézet

tisztelettel meghívja Önt

Bulgária felszabadulásának
132. évfordulója alkalmából,
március 3., Bulgária nemzeti ünnepe
tiszteletére rendezett ünnepségre

Az ünnepségre március 3-án, szerdán
18.00 órakor kerül sor
a Bolgár Művelődési Házban
(1097 Budapest, Vágóhid u. 62.)

A műsorban fellép: a ruszei Sárkányölő Szent György
Gyermek- és Ifjúsági Kórusstúdió

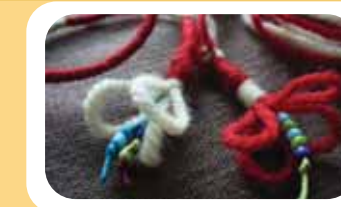
A kórus gazdag és változatos m. fajú repertoárral rendelkezik, emiatt egész Bulgáriában szívesen látják két különböző ünnepi koncerteken. Részt vesznek operael. adásokban, jótékonysági koncerteket adnak, és minden évben fellépnek a Márciusi Zenei Napokon Ruszéban. 2005-ben a kórus részt vett a római Musica Sacra fesztiválon, amely a Vatikán és a UNESCO égisze alatt kerül megrendezésre.

Покана

Изработване на мартеници
в Българския културен дом
(1097 Budapest, Vágóhid u. 62.)

на 26 февруари 2010 г., петък, от 17.00 часа

Очакваме всички, които искат да изненадат близките, приятелите и познатите си със собствено ръчно изработени мартеници.

Изработване на мартеници в Неделната детска градина за най-малките

на 28 февруари 2010 г. от 10.00 часа

Изработване на мартеници, детски филми, коктейл за деца

Meghívó

Martenicakészítés
a Bolgár Művelődési Házban
(1097 Budapest, Vágóhid u. 62.)

2010. február 26-án, pénteken, 17.00 órától

Szeretettel várunk mindenkit, aki szeretné maga készíttet martenicával meglepni családját, barátait, ismerőseit.

**Martenicakészítés a Vasárnapi Óvodában
a legkisebbeknek**

2010. február 28-án 10.00 órakor

Martenicakészítés, rajzfilmvetítés, gyerekkoktél

Програмата •• Program

Български културен дом •• Bolgár Művelődési Ház

месец март 2010 г.

2010. március

3, сряда	18.00	Гала-концерт по случай 132 години от Освобождението на България
10, сряда	18.00	Киноклуб "Хъшове", реж. Александър Морфов I серия Режисираната от Александър Морфов продукция е по мотиви от повестта "Немили-недраги" на Иван Вазов. Ролите изпълняват актьорите от постановката на Народния театър "Хъшове" която през 2005 г. спечели три "Аскеера" - за режисура, най-добро представление и главна мъжка роля за Валери Йорданов, който и във филма играе Владимир Бръчков. Спектакълът е един от най-успешните в цялата история на Народния театър "Иван Вазов". Играе се вече над пет години. Екипът на продукцията наброява близо 100 души. Актьорският състав включва едни от най-талантливите имена на нашата сцена: Петър Попйорданов играе Македонски, Руси Чанев е Странджата, Валентин Танев - Хаджият, Деян Донков се превъплъщава в Попчето, а Христо Мутафчиев - в Дерибеят.
17, сряда	18.00	Литературно кафене – Представяне на книгата "Гледната точка на Юген" на Виктор Пасков Виктор Пасков е едно от най-провокативните имена в съвременната българска литература. Едно нещо обаче не се подлага на съмнение - фактът, че той е един от най-добрите съвременни български писатели, които има защо да бъдат превеж дани навън, но и които имат какво да кажат вътре, в страната си. Защото подемат сюжетите на съвременето, владеят увлекателното разказване, имат език, стил, замах, не се боят да експериментират с думите, да напират представите ни за възпитано, прилично, естетическо... И защото задават въпроси. Разказите говорят за скитане то между градове и държави и усвояването на стилове на живот, за връзките между хората, които все стигат до любовта в различните й разклонения и нюанси. До привързаността към онова въщи, което боли и за което боли, до търсенето на териториите на човещината.
24, сряда	18.00	Творчески клуб – Изработване на мартеници
31, сряда	18.00	Етнографски клуб – прожекция на филма „Приключения и празници в Родопите”

3., szerda	18.00	Ünnepi gálaműsor Bulgária felszabadulásának 122. évfordulója alkalmából
10., szerda	18.00	Filmklub – "Hasove"
17., szerda	18.00	Irodalmi Kávéház – Viktor Paszkov <i>Gauguin nézőpontja</i> című könyvének bemutatása
24., szerda	18.00	Alkotók klubja
31., szerda	18.00	Néprajzi Klub – filmvetítés - „Kalandok és ünnepek a Rodopében”

Állandó programok

пéntек 18.00
Bolgárnéptánc-oktatás

vasárnap 10.00-12.00
Játszóház gyerekeknek

minden hónap
első szerdája, 10.00
Nyugdíjasklub

а п р и л
••
а п р и л

7, сряда	17.00	Малко театро – Театрално ателие	7., szerda	17.00	Malko Teatro - Színházi Műhely
14, сряда	18.00	Киноклуб – „Хъшове”, реж. Александър Морфов II серия	14., szerda	18.00	Filmklub – Hasove
21, сряда	18.00	Творчески клуб	21., szerda	18.00	Alkotók klubja
28, сряда	18.00	Литературно кафене – Яна Букова „Пътуване по посока на сянката”	28., szerda	18.00	Irodalmi kávéház – Jana Bukova <i>Utazás az árnyék irányába</i>

A rendezők a műsorváltoztatás jogát fenntartják. Az aktuális programról tájékozódjon a www.bolgarok.hu weboldalon. Organizatorите си запазват правото за промени в програмата. За актуалните събития можете да се информирате на www.bolgarok.hu

ва ж н и а д р е с и •• közérdekű címek

Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-6560

Bolgár Országos Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4211

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrássy út 115.
tel.: 322-0836, 322-0824

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszáv Templom
1097 Bp., Vágóhid u. 15.
tel.: 215-0039

Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrássy út 14.
tel.: 269-4246

Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 474-0536, 474-0537

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 06 20 250-7339

Carevec Étterem és Hotel Rila
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-1797 és 216-1621